

Projekta Nr. 19-00-A01620-000098 "Inovātīvu, konkurētspējīgu krūmcioniju audzēšanas tehnoloģiju ieviešana un augļu pārstrādes produktu sortimenta paplašināšana" 7. un 8. ceturksnī (01.10.2021. - 31.03.2022.) īstenotas sekojošas aktivitātes.

1. aktivitāte. SIA "Jansonu saimniecība" un z/s "Bērtas" ražošanas apstākļos pārbaudīt DI izveidotos perspektīvos hibrīdus, salīdzinot ar šķirnēm, pielietojot izstrādātās tehnoloģijas un uzkrātās zināšanas.

Dārzkopības institūtā (DI) apkopoti un analizēti ražas, augļu aizmešanās un kvalitātes dati perspektīvajiem hibrīdiem. Rudenī ierīkots stādījums ar 10 jauniem perspektīviem hibrīdiem. Sagatavots lauks (ielabots ar skābo kūdru, sašķīvots, uzklāts agrotekstila segums) jauna stādījuma ierīkošanai ar "Bētrās" izaudzētajiem krustojumu hibrīdu sēklaudžiem pavasara stādījumam.

Z/s "Bērtas" un Jansonu saimniecībā apkopoti un analizēti sezonas laikā uzkrātie dati.

DI rudenī ierīkotais jaunais stādījums

2. aktivitāte. DI un SIA "Jansonu saimniecība" CHAE šķirņu stādījumos pārbaudīt perspektīvo hibrīdu pašauglības pakāpi un piemērotākos apputeksnētājus

Jansonu saimniecībā pavasarī veikta bišu sākotnējā apskate pēc pārziemošanas un regulāra bišu piebarošana. DI un Jansonu saimniecībā sagatavotas apputeksnēšanas shēmas pavasara sezonai.

Bišu stropi Jansonu saimniecībā

Sagatavots un iesniegts zinātnisks raksts SCOPUS datu bāzē iekļautā žurnālā “Acta Horticulturae”: E.Kaufmane, S.Ruisa, K.Karklina “The effects of pollinizers, pollen and pistil quality and fruit set of Japanese Quince (*Chaenomeles japonica*) cultivars and perspective hybrids”

3. aktivitāte. Lai mazinātu roku darbu, abās saimniecībās, izmantojot Z/s “Kalnēji” izveidoto agregātu krūmcidoniju stādīšanai ar agrotekstila ieklāšanu, ierīkot jaunu CHAE stādījumu no DI šķirnēm, perspektīvajiem hibrīdiem un apputeksnēšanas uzlabošanai – DI atlasītiem sēklaudžiem.

Abās saimniecībās 2020. gada rudenī ierīkotajā krūmcidoniju stādījumā ar 3 šķirnēm, 10 perspektīviem DI izdalītiem hibrīdiem un “Bētrās” no krustojumiem iegūtajiem izaudzētiem sēklaudžiem veikta stādījumu rudens kopšana- pļaušana, stādu apsekošana un sakārtošana ziemošanai; ziemošanas uzraudzība- graužēju ierobežošana. Pavasarī uzsākta krūmcidoniju stādījumu sagatavošana sezonai- veco zaru izgriešana, vecās zāles novākšana no apdobēm.

Mehanizēti ierīkotais izmēģinājuma stādījums pēc pārziemošanas Jansonu saimniecībā

Mehānizēti ierīkotais izmēģinājuma stādījums pavasarī z/s "Bētras"

4. aktivitāte. No DI krustojumos iegūtā sēklu materiāla, z/s "Bētras" kokaudzētavā izaudzēt stādus, ar tiem ierīkot izmēģinājumu un, sadarbībā ar DI zinātniekiem, veikt to pārbaudi ar mērķi uzlabot sēklaudžu kā stādmateriāla kvalitāti.

"Bētras" no sēklām izaudzēti stādi, no kuriem 2022. gada pavasarī DI un Jansonu saimniecībā tiks ierīkots izmēģinājums. Visi stādi izauguši kvalitatīvi.

No krustojumiem izaudzētie sēklaudži z/s "Bētras" kokaudzētavā

5. Izmantojot abās saimniecībās un DI izaudzētos augļus un, balstoties uz DI iestrādēm, izstrādāt rūpnieciski izmantojamas tehnoloģijas eksportspējīgu produktu ražošanai

DI sagatavoti krūmcidoniju koncentrātu paraugi; veiktas sulas ar enzīmiem ķīmiskā sastāva (pektīnu, fenolu, flavonoīdu, u.c.) analīzes; notikusi tehniskās specifikācijas un tehnoloģijas apraksta dokumentu gatavošana. Veikts krūmcidoniju sīrupa ar fermentiem kvalitatīvais novērtējums (krāsas izmaiņas, nogulšņu daudzums) 3 mēnešu uzglabāšanas

laikā, aprakstīta tehnoloģija. Pabeigts darbs pie krūmcidoniju sulu koncentrāta ķīmiskā sastāva noteikšanas, izvirzīti secinājumi par eksperimentu atkārtojumu jaunajā sezonā. Vērtēti sukāžu paraugu ar aveņu un ķiršu sīrupu kvalitatīvie rādītāji uzglabāšanas laikā. V.Berķis turpinājis cidoniju sukāžu izgatavošanu, saldināšanai izmantojot eritrolu, kļavu sīrupu, ksilitolu, upeņu sulu, stēviju, palmu cukuru, agaves cukuru.

Krūmcidoniju sukādes ar upeņēm un dažādiem saldinātājiem (V.Berķis)

DI sagatavotie krūmcidoniju sulas koncentrātu paraugi

DI sagatavotie krūmcidoniju sukāžu ar aveņu un ķiršu sīrupu paraugi

Vairāk informācija par Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai pieejama Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_lv.htm